

Ny Bokin'i Daniela — Isa faha-efatra amby dimampolo

Famoahana ny Andro Farany: Ny Fikatsahan'i Daniela ny Fahatakarana

Jeff Pippenger

2024-01-18

Nofarananay lahatsoratra iray vao haingana tamin'ny andalan-teny nalaina avy ao amin'ny **Prophets and Kings** isika, izay nanamarihan'i Sister White fa Daniela dia nitady ny “hahazo ny fifandraisana nisy teo amin'ny fahababoana fitopolo taona, araka izay nambaran'i Jeremia mialoha, sy ny roa arivo sy telonjato taona izay reny tao amin'ny fahitana fa nambaran'ily iraka avy any an-danitra fa tsy maintsy ho tapitra alohan'ny fanadiovana ny fitoeran'Andriamanitra ny lanitra.”

“Tamin'ny alalan'ny fahitana iray hafa dia nisy fahazavana fanampiny nararaka tamin'ireo zava-hitranga amin'ny ho avy; ary tamin'ny famaranana io fahitana io no nandrenesan'i Daniela hoe: ‘ary nandre masina iray niteny aho, ary hoy ny masina iray tamin'ily masina anankiray izay niteny: Mandra-pahoviana no haharetan'ny fahitana?’ Daniela 8:13. Ny valiny nomena hoe: ‘Roa arivo sy telon-jato hariva sy maraina; dia hodiovana ny fitoerana masina’ (andininy 14), dia nameno azy fahasahiranana-tsaina. Tamin-kafanam-po no nitadiavany ny hevitra ny fahitana. Tsy azony ny fifandraisan'ny fahababoana fito-polo taona, araka ny nambaran'i Jeremia mialoha, amin'ireo telo arivo sy telon-jato taona izay reny tao amin'ny fahitana nambaran'ily iraka avy any an-danitra fa tsy maintsy handalo alohan'ny hanadiovana ny fitoerana masin'Andriamanitra. Nanome fanazavana ampahany azy ny anjely Gabriela; kanefa rehefa nandre ny teny hoe: ‘Ny fahitana ... dia ho amin'ny andro maro,’ dia torana izy. ‘Izaho Daniela dia reraka,’ hoy izy manoratra ny amin'ny zavatra niainany, ‘ka narary andro vitsivitsy; rehefa afaka izany dia nitsangana aho ka nanao ny raharahan'ny mpanjaka; ary talanjona aho noho ny fahitana, nefa tsy nisy nahafantatra izany.’ Andininy 26, 27.”

Mpaminany sy Mpanjaka, 553, 554.

Tsy tonga tamin'ny fahatakarana feno ny hafatra fototra izay notoriny mihitsy ny Millerita. Rehefa tonga ny fotoana izay nitadiavan'ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda hanome fanazavana misimisany kokoa momba ny “fotoana fito”, dia nifindra ho amin'ny fanandramana Laodiseana izy ireo, ary fito taona tatỳ aoriana dia nolaviny tanteraka ny fahazavan'ny “fotoana fito”. Tsy hitany velively ny fifandraisana feno misy eo amin'ny fitopolo taona sy ny roa arivo sy telon-jato taona, izay nokatsahin'i Daniela tamim-pahazotoana ho fantatra. Daniela dia maneho ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany.

Ny fananan'ny tany ny Sabatany dia ampahany amin'ily fanekena nomena an'i Isiraely fahiny, izay nahitana ny didy momba ny fitsaharan'ny tany isaky ny taona fahafito. Nisy tao anatin'izany fanekena izany ny tsingerin'ny fito taona averina impito. Tafiditra tao koa ny famotsorana sy ny famerenana amin'ny tompony ny fananana ary ny mpanompo amin'ny fiasarana, dia amin'ny famaranana ireo tsingerina fito misesy misy fito taona avy (sivy amby efapolo taona), mandritra ny fankalazana antsoina hoe Jobily. Tsy nankatò ireo foto-kevitra ny fanekena ireo ny Jiosy, ary ny 2

Tantara dia manambara fa ireo fitopolo taona naha-babo, izay nambaran'i Jeremia mpaminany, dia naneho fikomiana efa nisy nandritra ny efajato sy sivifolo taona talohany. Tao anatin'ny efajato sy sivifolo taona, raha nanaraka ny toromarika tao anatin'ilay fanekena araka izay voafaritra ao amin'ny Levitikosy 25 i Isiraely fahiny, dia ho fitambaran'ny fitopolo tamin'ireo taona ireo no nitsaharan'ny tany. Ny taona ara-Baiboly dia telonjato sy enimpolo andro, ary ny telonjato sy enimpolo andro ampitomboina fito ("impito") dia mitovy amin'ny roa arivo sy dimanjato ary roapolo andro.

Ny fitopolo taona dia mifamatotra tanteraka amin'ny fitsaharan'ny tany, izay mifamatotra tanteraka amin'ny "fotoana fito." Daniela dia nitady ny "hahafantatra ny fifandraisana" misy eo amin'ny "fahababoana fitopolo taona" sy ny "roa arivo sy telonjato taona" "alohan'ny fanadiovana ny fitoeran'Andriamanitra ny fitoerana masina." Noho izany dia nitady ny hahafantatra ny fifandraisana misy eo amin'ny fahitana "chazon" sy ny fahitana "mareh" izy. Tsy azo atao ny mahatakatra izany fifandraisana izany raha tsy ekena ny fitsaharan'ny tany ao amin'ny Levitikosy dimy amby roapolo sy enina amby roapolo miaraka amin'ny fahababoana fitopolo taona izay nolazain'i Jeremia. Raha tsy mino ianareo fa ny "fotoana fito" dia maneho fe-potoana ara-paminaniana roa arivo sy diman-jato amby roapolo taona, dia manaisotra ny tenanareo tsy ho isan'ireo asehon'i Daniela amin'ny andro farany ianareo. Nino ny Millerita fa ny "fotoana fito" dia faminaniana ara-potoana, saingy ny Advantisma kosa tsy mino izany intsony.

Daniela, tahaka ny amin'ny mpaminany rehetra, dia maneho ny olon'Andriamanitra amin'ny faran'izao tontolo izao, ary ny fanamarihan-dRahavavy White momba ny faniriany hahatakatra ny fifandraisan'ny fitopolo taona (ny "fito andro") sy ny roa arivo sy telon-jato taona, dia maneho ny faniriana izay tokony hananan'ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany. Araka izay efa voalaza tao amin'ireo lahatsoratra teo aloha, dia tsy misy fahamarinana aseho eo amin'ny tabilao 1843 sy 1850 izay tsy tohanan'ny soratr-dRahavavy White mivantana (imberimberina).

Ny firavak'i Miller dia hamirapiratra avo folo heny ao amin'ny Antso Amin'ny Mamatonalina amin'ny andro farany, ary amin'izany, ireo firavaka ireo no maneho ny fitsapana farany ho an'ireo virijiny ao amin'ny Advantisma. Ireo firavaka ireo dia ireo fahamarinana fototra aseho eo amin'ny takelak'i Habakoka, ary koa ireo firavaka tao anatin'ilay vata kely izay napetraka teo ambonin'ny latabatra iray teo afovoan'ny efitranon'i Miller. Ny fitsapana fototra no fitsapana farany, ary toy izany koa ny fahefan'ny Fanahin'ny Faminaniana. Ny mandà ireo fahamarinana fototra, izay noharina tamin'ny firavaka tao amin'ny nofin'i Miller, dia midika miaraka amin'izany ihany koa ho mandà ny Fanahin'ny Faminaniana.

"Ny fitaka farany indrindra ataon'i Satana dia ny hanafoana ny herin'ny fanambaran'ny Fanahin'Andriamanitra. 'Raha tsy misy fahitana, dia very ny olona' (Ohabolana 29:18). Hiasa amim-pahakingana i Satana, amin'ny fomba samihafa sy amin'ny alalan'ny fitaovana isan-karazany, mba hampihozongozona ny fitokian'ny vahoaka sisa an'Andriamanitra amin'ny fanambarana marina. Hampiditra fahitana sandoka izy mba hamitahana, ary hampifangaro ny lainga amin'ny marina, ka hahatonga ny olona ho sosotra amin'izany, hany ka hoheveriny ho karazana hafanam-po tafahoatra avokoa izay rehetra mitondra ny anaran'ny fahitana; nefa ny fanahy mahitsy kosa, amin'ny fampitahana ny diso sy ny marina, dia ho afaka hanavaka

izany.” Selected Messages, boky faha-2, 78.

Amin’izao fotoana izao dia dinihintsika ny fitomboan’ny fahalalana izay niseho teo amin’ny tantaran’ny Millerita nanomboka tamin’ny 1798 ka hatramin’ny 1844; nefa amantarintsika koa fa, na dia marina aza ny fampiharany ny faminaniana, dia voafetran’ny tantara izay nananganana azy ireo izy. Isika ankehitriny dia ao amin’ny andro farany, ary ao amin’ny taranaka farany (ny fahefatra) amin’ny Advantisma. Amin’ity vanim-potoana ity, ny Advantisma dia voadoktrina fatratra tamin’ny lovantsofina sy ny fanao (firavaka sandoka) ka tsy mahalala intsony izay ireo fahamarinana fototra. Ny tsy fahafantarana izay maha-izy ireo ireo fahamarinana ireo dia misakana ny Advantisma tsy hahatakatra ny lanjan’ireo fahamarinana ireo, ary mahatonga ho tsy misy heviny ireo didy averimberina mba hiaro sy hitahiry ireo fahamarinana ireo.

Alohan’ny hirosoantsika bebe kokoa ao amin’ny fanazavan’i Gabriela momba ny fahitana teo amin’ny Reniranon’i Ulai, dia horesahintsika vetivety ny teboka vitsivitsy mifandray amin’ireo fahamarinana fototra sy ny fahefan’ny Fanahin’ny Faminaniana. Milaza ireo teolijiana maoderina fa ity andalan-teny manaraka ity no manondro fa ny faminaniana momba ny fotoana lava indrindra ao amin’ny Baiboly dia ny telo arivo sy roanjato taona.

Ny fanandraman’ireo mpianatra izay nitory ny “filazantsaran’ny fanjakana” tamin’ny fiavian’i Kristy voalohany, dia nanana tandrify azy teo amin’ny fanandraman’ireo izay nanambara ny hafatry ny fiaviany fanindroany. Tahaka ny nandehanan’ireo mpianatra nitory hoe: “Tonga ny fahatanterahan’ny fotoana, ary efa akaiky ny fanjakan’Andriamanitra,” dia toy izany koa no nanambaran’i Miller sy ireo namany fa ilay fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany aseho ao amin’ny Baiboly dia efa hifarana, fa efa akaiky ny fitsarana, ary efa hampidirina ny fanjakana mandrakizay. Ny fitorian’ireo mpianatra momba ny fotoana dia nifototra tamin’ny fitopolo herinandro ao amin’ny Daniela 9. Ny hafatra nomen’i Miller sy ireo namany dia nanambara ny fiafaran’ny 2300 andro ao amin’ny Daniela 8:14, izay ampahany aminy ny fitopolo herinandro. Ny fitorian’ny tsirairay dia nifototra tamin’ny fahatanterahan’ny ampahany samy hafa amin’ily fe-potoana ara-paminaniana lehibe iray ihany.

“Tahaka ny mpianatra voalohany, i William Miller sy ireo namany dia tsy nahatakatra tanteraka, ho azy samy izy, ny hevitra lalina fonosin’ny hafatra izay nentiny. Ny fahadisoana izay efa niorim-paka hatry ny ela tao amin’ny fiangonana dia nanakana azy ireo tsy hahatratra ny fanazavana marina ny amin’ny teboka manan-danja iray ao amin’ny faminaniana. Koa na dia nitory ny hafatra izay natolotr’Andriamanitra taminy mba homena izao tontolo izao aza izy ireo, dia niharan’ny fahadisoam-panantenana noho ny tsy fahazoany tsara ny heviny.” The Great Controversy, 351.

Ny andalan-teny dia milaza fa: “Miller sy ireo namany dia nitory fa ilay fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany aseho ao amin’ny Baiboly dia efa hifarana,” ary ny mpahay teolojia dia milaza fa ilay fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany dia ny roa arivo sy telon-jato taona. Mbola ambonin’izany dia ambaran’izy ireo fa izany no tondroin’i Rahavavy White ao amin’ily andalan-teny, satria, hoy izy ireo, dia miresaka mivantana ny amin’ily fe-potoana roa arivo sy telon-jato taona izy. Jamba izy ireo amin’izay fifandraisana

rehetra misy eo amin'ny fitopolo taona sy ilay fe-potoana roa arivo sy telon-jato taona. Jamba izy ireo amin'ny mazava izay notadiavin'i Daniela ho takarina.

Ellen White dia Millerita, ary fantany ireo hafatra izay napetraka teo amin'ny tabilao pioniera 1843, sy teo amin'ny tabilao pioniera 1850 izay navoakan'i F. D. Nichols. Ny tabilao 1850, izay novokarin'i Nichols, dia nomanina tao an-tranon'i Nichols indrindra tamin'ilay fotoana niainan'i James sy Ellen White niaraka tamin'i Nichols. Ny fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra ao amin'ny Baiboly, izay aseho eo amin'ireo tabilao roa ireo, dia tsy ny roa arivo sy telonjato taona, fa ny “impito,” ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo.

Ny filazana fa ilay andalan-teny teo aloha dia famantarana nentanim-panahy ny roa arivo sy telon-jato taona ho vanim-potoana ara-paminaniana lava indrindra sy farany dia mahatonga ny asa soratr'i Sister White hifanohitra amin'ny tenany ihany. Raha nino izay lazain'ireo teolojiana momba io andalan-teny io izy, dia inona àry no dikan'izany rehefa ankatoaviny ireo tabilao izay manohana ny “fito andro?”

“Efa hitako fa ny tabilao 1843 dia notarihin'ny tanan'ny Tompo, ary tsy tokony hovàna izany; fa ny tarehimarika dia araka izay tiany; fa ny tanany no nifehy azy ary nanafina fahadisoana tao amin'ny tarehimarika sasany, mba tsy hisy hahita izany, mandra-panaisotra ny tanany.” Early Writings, 74.

Ireo maniry hanohana ny fomban-drazany sy ny angano dia mety hilaza fa teo amin'ilay tabilao 1843, ny Tompo dia nametraka ny tàmàny teo ambonin'ilay fahadisoana momba ny “fotoana fito,” mandra-panaisony ny tàmàny tamin'ny fotoana tatỳ aoriana. Ny olana amin'izany foto-kevitra izany dia izao: Rahavavy White dia nanondro ny fotoana nanesoran'ny Tompo ny tàmàny tamin'ireo tarehimarika, ary nesorina izany tàmàny izany talohan'ny 22 Oktobra 1844, fotoana fohy taorian'ilay fahadisoam-panantenana voalohany. Ao amin'ny fijoroany ho vavolombelona momba izany tranga izany, dia ambarany mazava ilay hadisoana izay nahitsy, ary miharihary fa tsy ny “fotoana fito” no ilay hadisoana.

“Ireo mahatoky sy diso fanantenana ireo, izay tsy nahatakatra ny antony tsy nahatongavan'ny Tompony, dia tsy navela tao amin'ny haizina. Nentina indray ho eo amin'ny Baiboliny izy ireo mba handinika ny fe-potoana ara-paminaniana. Nesorina tamin'ireo tarehimarika ny tanan'ny Tompo, ary nohazavaina ny fahadisoana. Hitany fa nahatratra ny taona 1844 ireo fe-potoana ara-paminaniana, ary fa ilay porofo ihany izay nasehony hanapororofoana fa nifarana tamin'ny taona 1843 ireo fe-potoana ara-paminaniana, no nanapororofo fa hifarana amin'ny taona 1844 izany.” Early Writings, 237.

Rehefa “nesorina tamin'ireo tarehimarika ny tanan'ny Tompo, ary nohazavaina ny fahadisoana,” dia fantatr'izy ireo tamin'izay “fa ilay porofo iray ihany izay nentin'izy ireo nanehoana fa nifarana tamin'ny 1843 ireo fe-potoana ara-paminaniana, no nanapororofo fa hifarana tamin'ny 1844 izy ireo.” Ireo fe-potoana ara-paminaniana izay noheverina tamin'ny voalohany fa hifarana tamin'ny 1843, dia aseho eo amin'ny tabilao 1843, dia ilay tabilao izay nampiasain'ny mpitory Millerita telonjato tsirairay avy. Ireo fe-potoana ara-paminaniana izay aseho eo amin'io tabilao io ka nifarana tamin'ny 1843, dia ny roa arivo sy telonjato taona ao amin'ny Daniela toko faha-valo,

andininy faha-efatra ambin'ny folo, ny roa arivo sy diman-jato amby roapolo taona ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo, ary ny arivo sy telonjato amby dimy amby telopolo taona ao amin'ny Daniela roa ambin'ny folo. Taorian'ilay fahadisoam-panantenana voalohany dia nesorin'ny Tompo tamin'ilay fahadisoana ny tanany, ka tamin'izay ny Millerita dia nahafantatra fa ilay porofo iray ihany izay namaritra ny fiakaran'ireo fe-potoana ara-paminaniana tamin'ny 1843, no tena nanaporofo fa nifarana tamin'ny 1844 ireo fe-potoana ireo.

Ny kisary tamin'ny 1850 dia novokarina tamin'ny 1850, ary natomboka namidy tamin'ny volana Janoary 1851. Ellen White dia nanoratra fa io kisary io koa dia fahatanterahan'ny Habakoka, tahaka izay efa nosoratany momba ny kisary tamin'ny 1843. Io kisary io koa dia naneho ny fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra ho ny "impito" ao amin'ny Levitikosy toko faha-enina amby roapolo.

"Hitako fa Andriamanitra no tao anatin'ny famoahan-dahatsoratra ny tabilao nataon-dRahalahy Nichols. Hitako fa nisy faminaniana momba ity tabilao ity ao amin'ny Baiboly, ary raha voatendry ho an'ny olon'Andriamanitra ity tabilao ity, raha ampy ho an'ny iray izy, dia ampy ho an'ny hafa koa, ary raha nisy iray nila tabilao vaovao nolokoina tamin'ny ambaratonga lehibe kokoa, dia mila izany tahaka izany indrindra avokoa ny rehetra." Manuscript Releases, volume 13, 359.

Ny filazana fa marina ny fanamarihan'i Rahavavy White momba ny zava-misy fa ny Millerita "nanambara fa ilay vanim-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany aseho ao amin'ny Baiboly dia efa ho tapitra," dia marina tokoa, satria izany no nataony. Ny filazana fa ilay "lava indrindra" amin'ny "vanim-potoana ara-paminaniana" dia ny telo arivo sy roanjato taona dia mampitodika ny fijoroana vavolombelon'i Rahavavy White hanohitra ny tenany sy hanohitra ny tantara voarakitra. Ny hino izany angano izany dia ny hino lainga, ary amin'ny andro farany, ireo izay misafidy hino lainga dia manao izany satria tsy tia ny fahamarinana izy.

I Jesosy dia tsy nanao tamin'ny fomba mahagaga ny tenany ho toy ny voatsindrona fiarovana amin'ny karazana fanatoranana avy amin'Andriamanitra mba hahafahany mandalo ny fijalian'ny hazo fijaliana. Nijaly tamin'ny fijaliana masina i Jesosy, lavitra mihoatra noho izay zakain'ny voariny rehetra. Kanefa ny olombelona dia noforonina araka ny endriny, ary ny tsindrimandry dia manambara fa ny olombelona dia tokony handresy tahaka ny nandreseny. Izay nahafahan'i Kristy niaritra ny fijalian'ny hazo fijaliana dia toetra iray izay nananany, ary izay ananan'ny olombelona koa.

Mijery an'i Jesosy, Izay niteraka sy nahatanteraka ny finoantsika; Izay, noho ny fifaliana napetraka teo anoloany, dia niaritra ny hazo fijaliana, nanao tsinontsinona ny henatra, ary mipetraka eo an-tanana ankavanan'ny seza fiandrianan'Andriamanitra. Hebreo 12:1.

Jesosy dia niaritra ny fijalian'ny hazo fijaliana, satria nisy tanjona napetraka teo anoloany; ary isika dia noforonina araka ny endriny, ka noho izany dia zavaboary entin'ny tanjona. Anisan'ny famolavolana antsika izany. Raha voatarika hino isika fa tsy manan-danja ny mahatakatra ny fototry ny Advantisma, dia tsy hanana fanentanana hanao izany indrindra isika. Ny hany fanentanana avy amin'Andriamanitra, izay azon'ny Fanahy Masina atsangana mba handresena

izany toetra Laodikeana izany, dia ny fitiavana ny fahamarinana. Ny fitiavana ny fahamarinana dia hosedraina amin'ny fisian'ireo fomba amam-panao sy lovantsofina mora raisina, izay natao hampitony ny sofinay mangidihidy. Raha ao anatin'ny fampiononana Laodikeana ananantsika isika ka tsy manana faniriana hahatakatra ny fahamarinana ho an'ny tenantsika, dia ho very isika. Eo no ijoroan'ny Advantisma ankehitriny.

Daniela dia ohatra iray momba ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany, izay mikatsaka amin'ny alalan'ny tenin'ny faminaniana hahatakatra ny fifandraisana misy eo amin'ny fahababoana fitopolo taona sy ny faminaniana telo arivo sy roa-jato taona. Ny mamantatra ny faminaniana telo arivo sy roa-jato taona ho fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany dia fandavana ireo fahamarinana fototra iorenan'ny Advantisma, ary miaraka amin'izany koa fandavana ny fahefan'ny Fanahin'ny Faminaniana. Ny milaza fa, tamin'ny fotoana nanoloran'ny Millerita ny fe-potoana ara-paminaniana lava indrindra sady farany, dia ny telo arivo sy roa-jato taona izany, dia fandavana ny rakitsoratra ara-tantara.

“Tsy manana na inona na inona hatahorana isika momba ny hoavy, afa-tsy raha manadino ny lalana nitarihan'ny Tompo antsika sy ny fampianarany teo amin'ny tantarantsika lasa.” Life Sketches, 196.

Tonga mba hanome an'i Daniela fahatakarana ny amin'ny fahitana roa, dia ny “march” sy ny “chazon”, i Gabriela, ary nampianariny i Daniela mba hanasaraka ao an-tsainy ireo fahitana roa ireo, na dia mazava aza fa nisy fifandraisana ara-paminaniana teo aminy. Ny fahitana dia nahitana ireo fanjakana ao amin'ny faminanian'ny Baiboly ao amin'ny toko fahafito sy fahavalo, izay famerimberenana sy fanitarana ireo fanjakana ireo ihany ao amin'ny toko faharoa. Tafiditra tao anatin'izany fanazavana izany ny fifanakalozan-kevitra tany an-danitra izay naneho ny fahitana iray ho fanitsakitsahana ny fitoeran'Andriamanitra masina sy ny vahoakany, ary ny fahitana iray hafa kosa momba ny asa fanarenana ny vahoaka sy ny fitoerana masina.

Rehefa nanolotra ny fanazavana i Gabriela, izay tonga tamin'ny farany ho fototry ny hafatra notorin'ny Millerites, dia nisy fifandraisana teo amin'ireo fahitana roa, izay tokony ho marihin'izay manatanteraka ny didy hanao fisarahana ara-tsaina ny fanazavana. Ny iray amin'ireo fanavahana dia asehon'ireo teny roa izay samy adika hoe “voatendry.”

Herinandro fitopolo no voatendry ho amin'ny firenenao sy ho amin'ny tanànanao masina, mba hampitsaharana ny fandikan-dalàna, sy hamarana ny ota, sy hanao fanavotana noho ny heloka, sy hampiditra fahamarinana mandrakizay, sy hanisy tombo-kase ny fahitana sy ny faminaniana, ary hanosotra ny Indrindra Masina. Koa aoka ho fantatrao sy ho azonao tsara, fa hatramin'ny nivoahan'ny didy hampody sy hanorina an'i Jerosalema ka hatramin'ny Mesia Andriana dia herinandro fito sy roa amby enimpolo; ny kianja sy ny manda dia haorina indray, na dia amin'ny andro mahory aza. Ary rehefa afaka ny roa amby enimpolo herinandro dia hovanoina ny Mesia, nefa tsy ho Azy izany; ary ny vahoakan'ny andriana izay ho avy no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina; ary ny farany dia ho tonga tahaka ny safo-drano, ary hatramin'ny faran'ny ady dia efa voatendry ny fandavana. Ary hanamafy fanekena amin'ny maro mandritra ny herinandro iray izy; ary eo afovoan'ny herinandro dia hampitsahatra ny fanatitra alatsa-drà sy ny fanatitra izy, ary noho ny fielezan'ny

fahavetavetana dia hataony lao izany, mandra-pahatongan'ny fahatanterahana; ary izay efa voatendry dia harotsaka amin'ilay lao. Daniela 9:24-27.

Herinandro fito-polo (efa-jato sy sivifolo taona) no voatendry ho an'ny vahoaka sy ny tanàna masina. Ny teny nadika hoe “voatendry” dia midika hoe “voakapa”, ary io teny io dia manondro fe-potoana iray na fotoam-pitsapana ho an'ny Jiosy sy Jerosalema. Izy io koa dia naneho ny vanim-potoanan'ny fikomiana izay nahatonga ny fandravana an'i Jerosalema sy ny fahababoana nandritra ny fito-polo taona. Koa ny efa-jato sy sivifolo taona dia “voatendry”, manomboka amin'ny didy fahatelo. Ny efa-jato sy sivifolo taona voalohany tamin'ny fikomiana dia nahatonga ny fanafihana intelo nataon'i Nebokadnezara, ny fandravana farany an'i Jerosalema, ary ny fanaparitahana sy fahababoana nandritra ny fito-polo taona an'ny Isiraely ara-bakiteny tao Babylona ara-bakiteny.

Ny didy voalohany no nanamarika ny fiakaran'ny fahababoana sy ny fiandohan'ny asa fanorenana indray an'i Jerosalema. Ny didy fahatelo no nanamarika ny fiandohan'ny roa arivo sy telon-jato taona. Ny fahatongavan'ilay anjely voalohany no nanamarika ny fiakaran'ny fahababoan'ny Isiraely ara-panahy tao Babylona ara-panahy nandritra ny arivo sy roanjato ary enimpolo taona, ary izy koa no nanamarika ny fiandohan'ny fe-potoana enina amby efapolo taona, izay nampiasan'i Kristy ny Millerita hivoaka avy ao amin'ny fahababoana sy hanorina tempoly ara-panahy.

Ny teny izay adika indroa hoe “voatendry” ao amin'ny andininy faha-enina amby roapolo sy faha-fito amby roapolo dia “charats”, ary midika hoe “mandratra” sy “didy”. Araka ny faminania dia “voadidy” fa ny papa dia handray “ratra” mahafaty, amin'ny faran'ny fahatezerana voalohany. Io ihany no teny ampiasain'i Daniela ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo, andininy faha-enina amby telopolo.

Ary ny mpanjaka dia hanao araka ny sitrapony; ary hanandra-tena izy ka hanandratra ny tenany ho ambonin'ny andriamanitra rehetra, ary hiteny zavatra mahagaga hanoherana ny Andriamanitry ny andriamanitra, sady hambinina mandra-pahatanteraky ny fahatezerana; fa izay voatendry dia hotanterahina. Daniela 11:36.

Ao amin'ny andininy fahenina amby telopolo, “ny mpanjaka” dia ny papa. Ny papa dia hotanteraka soa aman-tsara mandra-pahatongan'ny taona 1798, rehefa naharay ny ratra mahafaty izy. Tamin'izany no tokony “ho tanteraka” ny “fahatezerana” voalohany, satria izany “fahatezerana” izany dia efa “voatendry” (nodidiana) “hatao.” Tamin'ny faran'ny fahatezerana voalohany namely ny fanjakana avaratr'i Isiraely, izay nanomboka tamin'ny 723 tal. J.K. ary nifarana tamin'ny 1798, dia naharay “ratra mahafaty” ny papa. Ny teny hoe “voatendry” dia midika hoe “ratra.”

Ary hitako ny anankiray tamin'ny lohany toy ny voa mafy hahafaty; nefa sitrana ny ratra nahafaty azy; ary gaga ka nanaraka ilay bibidia izao tontolo izao rehetra izao. Apokalypsy 13:3.

Ny rafitra ara-paminania nentin'ny Millerites dia nifototra tamin'ireo hery roa mpandringana, dia ny fanompoan-tsampy arahina ny fahefan'ny papa. Fantatr'izy ireo fa ireo hery roa ireo no handoto sy hanitsakitsaka ny fitoerana masina mbamin'ny tafika, araka ny asehon'ny fahitana

“chazon” ao amin’ny Daniela toko fahavalo, andininy faha-telo ambin’ny folo.

Dia henoko ny olomasina iray niteny, ary hoy ny olomasina anankiray tamin’ilay olomasina izay niteny hoe: Mandra-pahoviana no haharetan’ny fahitana ny amin’ny fanatitra isan’andro sy ny fahadisoana mahatsinontsinona, ka hanolorana ny fitoerana masina sy ny tafika mba hohitsakitsahina? Daniela 8:13.

Ny fahefana mandrava ataon’ny papa dia natao hanitsakitsaka ny fitoerana masina sy ny tafika nandritra ny roa ambin’ny folo zato sy enimpolo taona.

Fa ny kianja izay eo ivelan’ny tempoly dia aoka havelanao, ary aza refesina; fa nomena ny jentilisa izany; ary ny tanàna masina dia hohitsahin’izy ireo mandritra ny roa amby efa-polo volana. Ary homeko fahefana ireo vavolombeloko roa, ka haminany arivo amby roan-jato sy enim-polo andro izy, mitafy lamba fisaonana. Apokalypsy 11:2, 3.

Tamin’ny fiafaran’ny fahatezerana voalohany tamin’ny taona 1798, dia efa voafaritry tao amin’ny faminaniana ny “handratra” ny fahefan’ny papa. Ao amin’ny Daniela toko fahasivy, izany fanapahan-kevitra izany dia aseho ao amin’ireo andininy roa farany, ary ny teny izay nadika indroa hoe “voafaritry” ao amin’ireo andininy ireo dia mifandray amin’ny fahitana “chazon”, fa ny teny nadika hoe “voafaritry” ao amin’ny andininy faha-24 kosa dia teny hebreo hafa ary mifandray amin’ny fahitana “mareh”. Daniela, izay maneho ny vahoakan’Andriamanitra amin’ny andro farany, dia nitady hahatakatra ny fifandraisan’ireo fahitana roa ireo, izay nolazain’i Gabriela taminy fa tsy maintsy sarahina ao an-tsaina.

Hanohy ity lohahevitra ity isika ao amin’ny lahatsoratra manaraka.

“Tsy manome hafatra vaovao ho antsika Andriamanitra. Isika dia tokony hanambara ilay hafatra izay tamin’ny taona 1843 sy 1844 no namoaka antsika hiala tamin’ireo fiangonana hafa.” Review and Herald, 19 Janoary 1905.